

Normenkader Gemeentelijke Processen

Categorieën	Normen
1. Organisatie	
1.1 Continuïteit gemeentelijke crisisorganisatie	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeentelijke crisisorganisatie is in staat om tenminste 72 uur continue te kunnen functioneren. <p>Basis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besluit VR art. 2.3.2 <i>“Het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in staat is gedurende een ramp of crisis onafgebroken te functioneren.”</i> * In het kader van de gemeentelijke processen gaat het hier om de onderdelen: een team bevolkingszorg en een gemeentelijk beleidsteam. - Basisvereisten Crisismanagement p.40. <i>“De totale (opgeschaalde) crisisorganisatie moet tenminste 72 uur vanaf de opschaling continu kunnen functioneren.”</i>
1.2 Gemeentelijk Beleidsteam (Besluit VR, art. 2.1.1 lid f)	<ul style="list-style-type: none"> • Het gemeentelijk beleidsteam (GBT) bestaat minimaal uit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ (loco) Burgemeester ▪ Leidinggevende politie ▪ Leidinggevende brandweer ▪ Leidinggevende GHOR ▪ Leidinggevende bevolkingszorg = (loco) gemeentesecretaris ▪ Ondersteuning¹ • Het gemeentelijk beleidsteam ondersteunt de burgemeester. <p>Basis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besluit VR art. 2.1.5, lid 1. <i>“Een gemeentelijk beleidsteam bestaat uit leidinggevend van de brandweer, de GHOR, de politie en de bevolkingszorg.”</i> - Besluit VR art. 2.1.5, lid 2. <i>“Een gemeentelijk beleidsteam ondersteunt de burgemeester bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing.”</i> <p>¹Dit zijn in ieder geval: de Ambtenaar Rampenbestrijding (ARB), de informatiemanager, een voorlichter en een verslaglegger.</p>
1.3 Team Bevolkingszorg (Besluit VR, art. 2.1.1 lid d)	<ul style="list-style-type: none"> • Het team bevolkingszorg bestaat minimaal uit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Leidinggevende ▪ Informatiemanager² ▪ Coördinator (procesverantwoordelijke) voorlichting

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ondersteuning • Het team bevolkingszorg heeft de volgende taken: <ul style="list-style-type: none"> ▪ het geven van voorlichting aan de bevolking; ▪ het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking; ▪ het verzorgen van nazorg voor de bevolking; ▪ het registreren van de slachtoffers; ▪ het registreren van schadegevallen, en ▪ het adviseren van het regionaal operationeel team. • Gezien de taken van het team bevolkingszorg worden minimaal de procesverantwoordelijken Opvang & Verzorging en CRIB (cruciale processen) toegevoegd als leden van het team. <p>Basis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Besluit VR, art. 2.1.3 lid 1. <i>“Een team bevolkingszorg bestaat uit de door het college van burgemeesters en wethouders aangewezen functionarissen, van wie één functionaris belast is met de leiding van het team, één functionaris met het informatiemanagement en één functionaris met de coördinatie van de voorlichting.”</i> - Besluit VR art. 2.1.3 lid 2 <i>“Een team bevolkingszorg zorgt dat de volgende taken worden uitgevoerd:</i> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>het geven van voorlichting aan de bevolking;</i> b. <i>het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;</i> c. <i>het verzorgen van nazorg voor de bevolking;</i> d. <i>het registreren van de slachtoffers;</i> e. <i>het registreren van schadegevallen, en</i> f. <i>het adviseren van het regionaal operationeel team.”</i> <p>² Vanuit het principe netcentrisch werken is zowel in het GBT als in het TBZ een informatiemanager aanwezig.</p>
<p>1.4 Sectie Bevolkingszorg (ROT)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De sectie bevolkingszorg bestaat uit een leidinggevende bevolkingszorg en een medewerker bevolkingszorg.³ • De sectie bevolkingszorg is onderdeel van het Regionaal Operationeel Team (ROT) dat ten tijde van een calamiteit samenkomt in de ROT-ruimte in Leiden. De sectie bevolkingszorg heeft als taak het vervullen van de liaisonfunctie richting gemeenten en stuurt, namens het ROT, het Team Bevolkingszorg aan. <p>Basis:</p> <p>Besluit VR art 2.1.4, lid e. <i>“een regionaal operationeel team bestaat uit ... een sectie bevolkingszorg”.</i></p> <p>³ Op basis van competentieprofielen wordt de sectie bevolkingszorg gevormd door een regionale pool van gekwalificeerde medewerkers.</p>

<p>1.5 Formatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente heeft in het kader van de rampenbestrijding en crisisbeheersing per proces het aantal functies en bijbehorende functionarissen vastgesteld. <p>Basis: Eigen norm VRHM op basis van Taskforce Gemeentelijke Processen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De taken en verantwoordelijkheid, alsmede de bereikbaarheid en beschikbaarheid van functionarissen in de rampenbestrijding zijn opgenomen in de reguliere functiebeschrijvingen of in een aanstellingsbrief. <p>Basis: Taskforce Gemeentelijke Processen p. 25.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gemeente heeft per proces en per functionaris tijd beschikbaar gesteld voor de voorbereidingstaken in de crisisbeheersing. Daarbij gelden de volgende minimale aantallen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Procesverantwoordelijke: 16 uur per jaar/per proces ▪ Hoofd AC: 16 uur per jaar ▪ Leden AC: 12 uur per jaar <p>Basis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taskforce Gemeentelijke Processen p.25. - Aantallen zijn eigen norm VRHM. Standaard wordt twee keer per jaar een training en/of oefening gevolgd van een dagdeel en zijn er verschillen korte overlegmomenten. Hoofden actiecentra en procesverantwoordelijken hebben daarnaast de taak om de deelprocesplannen actueel te houden en hebben extra specifieke trainingen of oefeningen nodig. - De genoemde aantallen zijn exclusief de basisopleidingen. <ul style="list-style-type: none"> • Voor de functie van ambtenaar rampenbestrijding is minimaal: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 0,4 fte. beschikbaar voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners; ▪ 0,8 fte. beschikbaar voor gemeenten met een inwoneraantal tussen de 15.000 en de 30.000; ▪ 1,0 fte. beschikbaar voor gemeenten met een inwoneraantal tussen de 30.000 en de 50.000; ▪ 1,2 fte. Beschikbaar voor gemeenten met meer dan 50.000 inwoners. <p>Basis: Visiedocument Oranje Kolom. Betreft een vertaling van het rekenmodel van adviesbureau van Dijke.</p>
<p>1.6 Middelen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente heeft een voorbereide en vooringerichte crisisruimte voor het GBT en het TBZ. Bijlage 1 bevat de concrete vereisten waaraan deze ruimte moet voldoen. De faciliteiten worden ieder kwartaal getest. • De gemeente heeft voor de locatie van het gemeentelijk crisiscentrum de beschikking over een noodstroomvoorziening. Deze wordt halfjaarlijks getest. • De gemeente is aangesloten op het noodnet en voert tweemaandelijks een test uit.

	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeentelijke medewerkers in de rampenbestrijding en crisisbeheersing beschikken over een identificatiepas. • De gemeentelijke opvanglocaties beschikken over een noodstroomvoorziening. Deze wordt halfjaarlijks getest. <p>Basis: eigen norm VRHM</p>
--	---

2. Planvorming	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeenten in Hollands Midden maken gebruik van het regionale crisisplan en hebben een actuele gemeentespecifieke uitwerking vastgesteld. <p>Basis:</p> <p>- Wet Veiligheidsregio's art. 16 lid 1. "Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast, waarin in ieder geval de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en de bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing worden beschreven".</p> <p>Lid 2 "Het crisisplan omvat een beschrijving van de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en de bevoegdheden met betrekking tot de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen inzake de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, alsmede van de afspraken die zijn gemaakt met andere bij mogelijke rampen en crises betrokken partijen".</p> <p>* zie ook memorie van toelichting bij de wet.</p> <p>- Taskforce Gemeentelijke Processen p. 25.</p>
-----------------------	--

3. Alarmeren & bereikbaarheid	<ul style="list-style-type: none"> • De opkomst van cruciale functies met een scherpe opkomsttijd is geborgd door middel van een hard piket; eventueel in combinatie met een (sub)regionale pool. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cruciale functies zijn: <i>burgemeester, gemeentesecretaris (leidinggevende bevolkingszorg), verantwoordelijke alarmering (ARB), informatiemanager, procesverantwoordelijke (PV) en hoofd actiecentrum Voorlichting.</i> <p>Basis: Toetsingskader RADAR IOOV p. 36. Informatiemanager als cruciale functie is eigen norm VRHM</p> <ul style="list-style-type: none"> • De piketvormen en de opkomsttijden voor de verschillende functies en teams zijn: <table border="1" style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th>Functie/Team</th> <th>Middel borging / piketvorm</th> <th>opkomsttijd</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>GBT - (loco) burgemeester</td> <td>(interne) Vervangingsregeling</td> <td>60 min.</td> </tr> </tbody> </table>	Functie/Team	Middel borging / piketvorm	opkomsttijd	GBT - (loco) burgemeester	(interne) Vervangingsregeling	60 min.
Functie/Team	Middel borging / piketvorm	opkomsttijd					
GBT - (loco) burgemeester	(interne) Vervangingsregeling	60 min.					

	<ul style="list-style-type: none"> - leidinggevende bevolkingszorg - Ambtenaar Rampenbestrijding - Informatiemanager Ondersteuning	(interne) Vervangingsregeling Hard piket i.c.m. (sub) regionale pool ⁴ Hard piket i.c.m. (sub) regionale pool ⁵ Kanspiket	30 min
	<u>Team Bevolkingszorg</u> <ul style="list-style-type: none"> - Informatiemanager - Coördinatie Voorlichting (PV) 	Kanspiket i.c.m. (sub)regionale pool Hard piket i.c.m. (sub)regionale pool	<u>90 min.</u> 60 min. <u>30 min.</u>
	<u>Sectie Bevolkingszorg (ROT)</u> <ul style="list-style-type: none"> - Leidinggevende bevolkingszorg - Medewerker Bevolkingszorg 	Hard piket i.c.m. regionale pool Hard piket i.c.m. regionale pool	<u>45 min.</u> <u>60 min.</u>
	<u>Gemeentelijk Actiecentra</u> <ul style="list-style-type: none"> - AC Voorlichting + Hoofd AC Voorlichting - AC's Opvang en Verzorging en CRIB - Ondersteunings- en verbindingsgroep + Sleutelbeheerder 	Kanspiket i.c.m. (sub)regionale pool Regionale pool / hard piket Kanspiket i.c.m. (sub)regionale pool Kanspiket	<u>90 min</u> 60 min. 30 min. 60 min. 50 min. 30 min. ⁶

* de onderstreepte delen in bovenstaande tabel zijn wettelijk vereisten uit het Besluit veiligheidsregio's

Basis bij figuur 1:

- Toetsingskader RADAR IOOV p. 36: *“De cruciale functies binnen gemeenten zijn geborgd. Een functie is geborgd als het volgende is geregeld:*
  - *interne vervanging (minimaal 3 functionarissen), of*
  - *piketregelingen (hard), of (ambitie VRHM)*
  - *regionale poolvorming. (ambitie VRHM)*
- Eigen norm VRHM: harde piketregeling i.c.m. poolvorming.
- Basisvereisten Crisismanagement p. 40/41 *“Mogelijke voorziening: een hard piket voor de functionarissen die een normopkomsttijd hebben en dat door minimaal drie personen wordt ingevuld.”*
- Besluit VR art. 2.3.1 *“Vanaf het moment [van alarmering] beginnen de volgende onderdelen of functionarissen binnen de gesteld tijd met de uitvoering van hun taken: (...)*
  - b. de leidinggevendenden binnen een regionaal operationeel team binnen vijfenveertig minuten (...) en de overige secties die binnen zestig minuten beginnen.*
  - c. een team bevolkingszorg binnen 90 minuten met uitzondering van de functionaris die met de coördinatie van de voorlichting is belast en die binnen dertig minuten begint, en*
  - d. een gemeentelijk beleidsteam binnen zestig minuten vanaf het moment dat de burgemeester het beleidsteam bijeen heeft*

	<p><i>geroepen.”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Basisvereisten Crisismanagement p.40 <i>“de gemeentelijke actiecentra zijn binnen 90 minuten na alarmering bemand en zijn in staat om hun voorbereidende, uitvoerende en operationeel-ondersteunende taken uit te voeren. Daarbij geldt dat deelproces voorlichting binnen 30 minuten in de kern moet kunnen functioneren en de deelprocessen slachtofferregistratie en opvang & verzorging binnen 60 minuten op de voorbereide locatie moeten kunnen (beginnen te) functioneren.”</i> - De IOOV gaat in haar toetsingskader RADAR hier ook vanuit. Zij verstaat onder kernbezetting van het actiecentrum voorlichting ten minste 1 leidinggevende en 2 medewerkers. Na 90 minuten moet de door de regio vastgestelde bezetting van het team voorlichting operationeel zijn. - Basisvereisten Crisismanagement: p.40 <i>“Het gemeentelijk verbindingscentrum is binnen 50 minuten na alarmering operationeel qua bemensing en verbindingen.”</i> <p>⁴ ARB: 60 minuten (als lid BT).Belangrijk voor de ARB is dat hij of zij wel direct bereikbaar is in verband met de alarmering van de gemeentelijke crisisorganisatie. Om deze reden wordt voorgesteld om een hard piket in te voeren voor de ARB.</p> <p>⁵ Dit is geen wettelijke norm, maar om het team bevolkingszorg goed te laten starten is het van belang dat de informatiemanager eerder aanwezig is.</p> <p>⁶ De keuze voor deze 30 minuten is gebaseerd op het feit dat een aantal functionarissen een opkomsttijd hebben van 30 minuten. Van belang is dan wel dat zij toegang tot het gebouw hebben en hun werkzaamheden kunnen starten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle betrokkenen zijn adequaat voorbereid, geïnstrueerd en beoefend om op een alarmering te reageren. Daartoe wordt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ minimaal één keer per kwartaal een alarmeringsoefening gehouden voor de gehele gemeentelijke crisisorganisatie. ▪ minimaal één keer per jaar een opkomstoefening gehouden, indien mogelijk, gecombineerd met een multidisciplinaire oefening uit het jaarplan. <p>Basis: - Taskforce Gemeentelijke Processen. Aantal is norm VRHM.</p>
4. informatiemanagement / informatievoorziening	
	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeentelijke crisisorganisatie is opgeleid en geoefend om netcentrisch te werken en daarbij het systeem van informatievoorziening zoals gebruikt in Hollands Midden te hanteren.⁷ <p>Basis: - Besluit VR: art 2.4.1, lid 1: <i>“het bestuur van de veiligheidsregio draagt er zorg voor dat binnen de hoofdstructuur van de rampenbestrijding en crisisbeheersing tijdens een ramp of crisis een totaalbeeld wordt bijgehouden.”</i> Lid 3: <i>“Het totaalbeeld wordt langs geautomatiseerde weg zo spoedig mogelijk en voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is</i></p>

	<p><i>geverifieerd, beschikbaar gesteld aan: ... “</i></p> <p>-Besluit VR: art 2.4.2, lid 1: “de onderdelen van de hoofdstructuur (...) houden bij de rampenbestrijding en crisisbeheersing een eigen beeld bij”. Lid 4: “de gegevens worden langs geautomatiseerde weg beschikbaar gesteld aan (...)”.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gemeentelijke onderdelen uit de hoofdstructuur, het GBT en het TBZ houden een eigen beeld bij en stellen dit geverifieerd zo spoedig mogelijk beschikbaar voor het totaalbeeld. • De gemeente is direct in staat om haar bronbestanden te gebruiken en, indien nodig, beschikbaar te stellen voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing. <p>⁷ De netcentrische werkwijze geeft invulling aan de wettekst dat door de hoofdstructuur van de rampenbestrijding een totaalbeeld en een eigen beeld wordt bijgehouden en dat deze zo spoedig mogelijk geverifieerd en langs geautomatiseerde weg beschikbaar wordt gesteld.</p>
<p>5. Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De medewerkers van de gemeentelijke crisisorganisatie zijn binnen de regio per functie voldoende en uniform opgeleid om hun taak in de crisisbeheersing uit te voeren. Daartoe hebben zij minimaal de basiscursus rampenbestrijding en crisisbeheersing gevolgd en jaarlijks een procestraining voor de functie waarin de medewerker werkzaam is. De opleidingen en trainingen worden afgesloten met een toets.⁸ <p>Basis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taskforce Gemeentelijke Processen - Visiedocument Oranje Kolom - Eigen norm VRHM <p>⁸ Om de toetsing structureel te borgen wordt in 2010 gestart met een certificeringstraject voor de gemeentelijke processen.</p>

Bijlage 1

Checklist Crisisruimte Beleidsteam en Team Bevolkingszorg

Beleidsteam

- 3 PC's / laptops met internetverbinding
- 2 beamers + bijbehorende schermen
- Whiteboard / Smartboard
- Flipover
- Telefoon toestellen (noodnet en vaste verbinding of mobiele telefoons + opladers)
- Actuele telefoonlijsten van interne en externe sleutelfuncties
- Een actuele gemeentegids
- Bijgewerkte rampbestrijdingsplannen en een crisisplan
- Bijgewerkte bestuurlijke netwerkkaarten en overige relevante documentatie
- Kantoorbenodigdheden, standaard formats voor agenda's, besluitenlijsten, verslagen etc.
- Televisie (met internet)
- Printer/kopieerapparaat/faxapparaat
- Email functionaliteit, incl. noodnet e-mail
- Opnameapparatuur
- Bekabeling (ook voor noodstroom)
- Digitaal en analoog kaartmateriaal van de gemeente en de omliggende gemeenten
- Mogelijkheden om de crisisruimte af te kunnen schermen van de buitenwereld
- Restauratieve voorzieningen

Team Bevolkingszorg / Managementteam

- Voldoende PC's / laptops met internetverbinding
- 1 beamer + bijbehorend scherm
- Whiteboard / Smartboard
- Flipover
- Telefoon toestellen (Vaste verbinding of mobiele telefoons + opladers)
- Opnameapparatuur
- Stand alone printers / Kopieerapparaat/faxapparaat
- Actuele telefoonlijsten van interne en externe sleutelfuncties
- Een actuele gemeentegids
- Bijgewerkte rampbestrijdingsplannen en een crisisplan
- Bijgewerkte bestuurlijke netwerkkaarten en overige relevante documentatie
- Kantoorbenodigdheden, standaard formats voor agenda's, besluitenlijsten, verslagen etc.
- Digitaal en analoog kaartmateriaal van de gemeente en de omliggende gemeenten
- Mogelijkheden om de crisisruimte af te kunnen schermen van de buitenwereld
- Restauratieve voorzieningen